

DRUŠTVO
za biološko-dinamično gospodarjenje

Ajda

Dolenjska

Č A J I

P R E V R E L K E

P R E P A R A T I

Gradivo so pripravila društva Zveze:

Ajda Goriška , Ajda Domžale , Ajda Štajerska , Ajda Koroška , Ajda Sostro , Ajda Posočje ,
Ajda Gorenjska, Ajda Dolenjska , BD društvo Pomurje, BD društvo Podravje, Lan Bela Krajina,
Ajda Posavje BD enota Zasavje, Ajda Istra, Ajda Notranjska.

Obnova Vinji Vrh , december 2012

ČAJI

KOPRIVA

- Pripada planetu Soncu – element zemlja.
- Ureja železo v tleh in v rastlini. Podpira delovanje rmana in kamilice.
- Nabiramo na dan za cvet do konca junija.

Priprava čaja:

Pest koprive damo v 2 litra mrzle vode, vre naj 10 minut. Ko se ohladi, dolijemo še 8 litrov vode in dinamiziramo 10-15 minut.

Uporaba:

- S čajem škropimo v zgodnji vegetaciji – ko so padajoči loki – po listih: krompir, žita, vrtove, travnike, sadno drevje.
- Škropimo na dan za list – zjutraj.

Iz prakse:

KAMILICA

- Pripada planetu Merkurju (reprodukcija).
- Ureja procese kalcija v rastlini.
- Nabiramo na dan za cvet – zjutraj.

Priprava čaja:

Približno 1 ščepec suhe rastline damo v 2 litra vrele vode, odstranimo, pokrijemo za 10 minut in precedimo. Dolijemo še 8 litrov vode in dinamiziramo 10 – 15 minut.

Uporaba:

- Sadno drevje: kopriva + rman + kamilica.

Iz prakse:

REGRAT

- Pripada planetu Jupitru – svetloba.
- Ureja razmerje med silicijem in kalijem v rastlini.
- Nabiramo na dan za svet – dopoldan v sončnem vremenu (cvetove – tako, da stisnemo pecelj tik pod svetom).

Priprava čaja:

Približno ščepec suhih cvetov damo v 2 litra vrele vode, odstavimo, pokrijemo 10 minut, precedimo in dolijemo še 8 litrov vode ter dinamiziramo 10 – 15 minut.

Uporaba:

- Uravnava kislost tal. Škropimo po rastlini in tleh.
- Sadno drevje: kopriva + kamilica + rman + regrat.
- na dan za cvet – zjutraj.

Iz prakse:

VRATIC

- Lahko naredimo prevrelko, brozgo ali čaj. Deluje proti vsem vrstam žuželk.
- Kot zastirko ga uporabljamo proti polžem.
- JE ZELO STRUPEN. PAZITI MORAMO NA OTROKE IN DOMAČE ŽIVALI.
- 300 – 500 g svežega ali 30 g posušenega celega želišča namočimo v 10 litrov vode ali kuhamo kot preslico.
- Po zimi čaja ne redčimo.
- Poleti ga redčimo v razmerju 1 : 3.
- Lahko ga mešamo s presličnim čajem, dodamo še pest soli in deluje proti krompirjevi in paradižnikovi pegavosti.
- Deluje proti mrčesu, cvetožeru, pršicam na jagodah in robidnicah, ribezu, pa tudi proti grizlicam.

BALDRIJAN

- Pripada planetu Saturnu – element toplote.
- Ureja procese fosforja v rastlini in cvetenje.
- Nabiramo cvetove na dan za cvet – ob zori.

Priprava čaja:

Par cvetov damo v 2 litra vrele vode, pokrijemo 10 minut, precedimo ter dolijemo 8 litrov vode. Dinamiziramo 10 – 15 minut. Lahko uporabimo tudi kapljico preparata na 1 liter vode.

Uporaba:

- Škropimo jagode na dan za cvet, spomladi – 1 x.
- Pospešimo cvetenje pri plodovkah – 1 x.
- Čebula: baldrijan + rman.
- Pri nevarnosti pozebe škropimo cvetoče sadno drevje. Pred cvetenjem oljk 3 x poškropimo
- (1 kapljica na liter vode) – na dan za cvet (9 dni + 9 dni + 9 dni).
- Poškropimo zemljo pred sajenjem korenja.
- V slučaju, da nastopi toplo vreme, moramo rastline zaliti.

Iz prakse:

PELIN

- Kot zastirka deluje proti polžem.
- Pripravimo lahko prevrelko, brozgo ali čaj.
- 300 – 500 g svežih ali 30 g posušenih rastlin na 10 litrov vode.
- Spomladi nerazredčeno prevrelko uporabimo proti pršicam, ušem ali rji, tudi proti gosonicam in mravljam.
- Poleti redčimo 1 : 3; deluje proti ušem, mravljam in gosonicam.

HRASTOVO LUBJE

- Pripada planetu Marsu – element voda.
- Ureja odpornost rastlin, preprečuje bolezni, ki so posledica hitre rasti stranskih poganjkov in preveč bujno rast.
- Nabiramo staro zunanje lubje hrasta »doba« (želod na dolgem peclju, list brez stebela) na dan za korenino.

Priprava čaja:

Slabo kavno žličko zdrobljenega hrastovega lubja damo v 2 litra hladne vode in pustimo vreti 30 minut. Odcedimo in dodamo še 8 litrov vode in dinamiziramo 10 – 15 minut.

Uporaba:

- Zaviramo prehitro rast (živa meja), zadostuje 1 x škropljenje.
- Škropimo paradižnike, ko so že oblikovani plodovi v treh etažah.

Iz prakse:

PARADIŽNIK

- 2 pesti zmečkanih listov za 2 – 3 ure namočimo v 2 litra vode.
- Uporabljamo proti gosenicam, metuljem, bolhačem in proti kapusovemu belinu.

PRESLICA

- Pripada planetu Luni – element voda.
- Preslični čaj prežene glivice nazaj v zemljo, da se ne naselijo na naših rastlinah (97% silicija).
- Nabiranje: njivsko preslico nabiramo na dan za plod, ko je Sonce pred ozvezdjem Leva.

Priprava čaja:

Pest suhe preslice damo v 2 litra hladne vode in pustimo, da vre 30 minut. Precedimo in dotočimo 8 litrov vode in dinamiziramo 10 – 15 minut.

Uporaba:

- 3 x letno poškopimo vse površine.
- Spomladi poškopimo sadno drevje.
- Obvezno poškopimo pod drevesi, če v polni luni dežuje.
- Enako velja tudi za vse vrtnine in krompir.
- Prepogosta uporaba in prevelika koncentracija škoduje strukturi tal.
- Čaj damo tudi v premaz za drevje.

Iz prakse:

ČEBULA IN ČESEN

- Lahko uporabimo poškodovane, gnile ali od muhe napadene rastline, tudi por.
- Lahko jih tudi posušimo za kasnejšo uporabo.
- 500 g čebule ali česna namočimo v 10 litrov vode. Ko se neha peniti, redčimo 1 : 10.
- Uporabljamo proti plesni, glivičnim in bakterijskim boleznim.

DROBNJAK

- Čaj uporabljamo 2 x tedensko.
- Prežene plesen s kumaric, paradižnika paprike in jajčevca.

RABARBARA

- 1kg narezanih listov brez stebel damo v 5 litrov vode, po vrenju kuhamo še 5 – 10 minut.
- Precedimo in škropimo proti gosencam, ušem in korenčkovi muhi.

BEZEG

- Prevrelka; 1 kg listov na 10 l itrov vode, nerazredčeno vlijemo v luknje voluharjev in krtov.

HREN

- Kot čaj ali brozgo.
- Čaj: sesekljam 500 g listov na 1 liter vode in mešamo z leseno žlico 15 minut.
- Odcedimo in shranimo v steklenicah v temnem in hladnem prostoru.
- Redčimo 1 : 1 do 1 : 5.
- Je odlično proti zeleni plesni in moniliji (jagode, solata, koščičasto sadje).

ŽAJBELJ

- Čaj kot pri ljudeh.
- Uporaben je ob napadu solatne ali krompirjeve plesni.

MLEKO

- 1 : 1 voda – mleko.
- Za zatiranje glivic plesnivk, uši, čebulne muhe.

POPER

- 100 g zrna popra razpolovimo in kuhamo 1 uro v 1 litru vode. Pustimo stati 48 ur in precedimo. Pol litra čaja na 10 litrov vode in škropimo proti gosenicam.

JABOLČNI KIS

- 1 žlica 5 % kisa na 3 litre vode.
- Proti pegavosti na listih vrtnic.

PRAPROT

- Kot zastirka proti polžem.
- Prevrelka ali brozga 1 kg zelišča na 10 litrov vode.
- Pozimi proti kaparjem in ušem, ne redčimo.
- Poleti proti rjam.
- Škropimo po tleh in rastlinah.
- Vsebuje veliko kalija, ki ga rastline zelo potrebujejo.

SIROTKA

- Ne prestara!
- 3 x zaporedoma.
- Za paradižnik, papriko, jajčevci in kumare namesto vode uporabimo kamilični čaj.
- Škropimo 1 x tedensko, ko je nevarnost plesni največja.
- Škropimo tudi fižolove uši.

ZELIŠČANA PREVRELKA

Za 50 do 60 litrov:

- koš narezane sveže koprive, veliko preslice,
- pest rmana , kamilice, regrata, baldrijana , ognjiča (cvetove),
- 1 čajna žlička hrastovega lubja,
- 100 g mletih jajčnih lupin,
- 0,5 kg bazaltne moke,
- gabez,
- ščepec vsakega od preparata (brez hrastovega preparata),
- rog,
- prilijemo približno 50 do 60 litrov vode in
- vsak dan premešamo kot mešamo preparate ter pustimo 3 do 4 tedne.

Uporaba:

- 0,5 do 1 litra prevrelke damo v 10 litrov vode za zalivanje,
- za škropljenje rastlin pa 2 decilitra na 10 litrov vode (foljarno gnojenje),
- prevrelko lahko uporabimo največ 3 x letno.

Iz prakse:

ZELIŠČNA GNOJEVKA

Temeljno pravilo:

Na 10 litrov vode vzamemo 1 kg svežih zelišč ali 150 g suhih.

- Zelišča damo v lesen ali PVC sod, zalijemo z deževnico ali postano vodo.
- Pokrijemo z mrežo. Pustimo 2 do 3 tedne. Vsak dan premešamo, da pospešimo vrenje.
- Neprijeten vonj omilimo z nekaj prgišči kamene moke, dodajamo regrat ali baldrijanove kapljice. Ko potemni in se neha peniti, precedimo in shranimo na temen in hladen prostor.
- Pospešuje rast in krepí rastline.
- Redčimo v razmerju 1 : 10, občutljive rastline 1 : 20.
- Pretirana uporaba povzroči pretegnjenost rastlin.
- Zalivamo ob oblačnem vremenu ali pa morajo biti rastline prej dobro zalite.

Dobro se gnojevka obnese iz:

- 1/3 gabeza,
- 1/3 koprive in
- 1/3 preslice.

Uporaba največ 3 krat na leto.

PRIPRAVA PREPARATOV ZA UPORABO

1. GNOJ IZ ROGA (500)

- 3 dkg preparata damo v 10 litrov mlačne vode in dinamiziramo 1 uro.
 - za površino 2500 m²,
 - obstojnost 4 ure, pozneje sposobnost delovanja hitro pada in
 - škropimo po zemlji na dan za korenino – popoldan.

2. PREPARAT PO MARIJI THUN

- 6 dkg preparata damo v 10 litrov vode, dinamiziramo 20 minut.
 - za površino 2500 m²,
 - obstojnost 3 dni in
 - škropimo po zemlji na dan za korenino – popoldan.

V praksi naredimo tako, da damo v 10 litrov vode najprej preparat gnoj iz roga, dinamiziramo 40 minut, dodamo še preparat po Mariji Thun, dinamiziramo še 20 minut in škropimo v 4 urah.

3. KREMEN IZ ROGA (501)

- 0,1 grama (v praksi noževa konica preparata) damo v 10 litrov vode, dinamiziramo 1 uro.
- za površino 2500 m²,
- obstojnost 4 ure,
- škropimo po zelenih rastlinah zgodaj zjutraj, najkasneje do 8. ure, še bolje pred sončnim vzhodom,
- za dozorevanje sadežev in lesa škropimo popoldan in
- škropimo na dan, ki je primeren za posamezno rastlino.

4. BALDRIJAN

1-3 kapljice na 1 liter vode, dinamiziramo 15 minut (za pripravo preparata po Mariji Thun in kompostnih kupov 5 kapljic na 1 liter vode) in škropimo vedno na dan za cvet (za obrambo pred zmrzaljo ne glede na dan).

5. KOMPOSTNI PREPARATI

1 čajna žlička vsakega preparata, razen preparata koprive je 5 x količina, za kompostni kup dolžine okrog 2 metra, širine 1 m in višine 1,1 m.

*** [podrobnejša navodila o biološko – dinamičnih preparatih lahko preberete v brošuri založbe Ajda Vrzenec - PREPARATI](#)

KOMBINACIJE RASTLIN ZA MEŠANE KULTURE

	Čebula	Bučke	Radič	Paradižnik	Visoki fižol	Špinača	Beluši	Zelena	Črni koren	Žajbelj	Repa	Rabarbara	Rdeča pesa	Redkvica/redkev	Solata berivka	Poprova meta	Peteršilj	Sadno dreveje	Novozelandska špinača
Nizki fižol	o	.	.	x	.	.	.	x	.	.	x	x	x	x	x
Koper	x	x	.	.	.	x	.	x	.	x
Endivija	x
Grah	.	.	.	o	o	x	.	.	x
Jagode	x	x
Komarček	.	.	x	o	o	x	x
Kumare	x	.	.	o	x	.	.	x	x	o
Kamilica	x
Kapucinka	x	x	.	.	.	x	.
Korenje	x	.	x	x	x
Krompir	.	.	.	o	.	x	.	o	o	.	.	x	.	.	.
Česen	.	.	.	x	o	x	x	.
Kapusnice	o	.	.	x	x	x	.	x	.	.	.	x	.	x	x
Kolerabica	.	.	.	x	x	x	x	x	x	.	.	.	x	x
Glavnata solata	x	.	x	x	x	.	x	o	x	.	x	x	.	x	.	x	o	.	.
Por	.	.	.	x	o	.	.	x	x	.	.	.	o
Koruza	x	.	.	.	o	.	.	.	o
Blitva	x	.	.	x
Črna redkev	x	.
Novozelandska špinača	.	.	.	x	x	.
Sadno dreveje	x
Peteršilj	.	.	.	x	x
Poprova meta	.	.	.	x
Solata berivka	.	.	.	x	.	.	x	.	x	.	x	x	x	x
Redkvica/redkev	.	.	.	x	x	x	x	.	x	.	.
Rdeča pesa	x	x
Rabarbara	x	x
Repa	.	.	.	x	x	x	x
Žajbelj
Črni koren	x
Zelena	.	.	.	x	x	.	.	o
Beluši	x
Špinača	.	.	.	x	x	x	x	.	x
Visoki fižol	o	x	x	.	.	x	.	x	.	.	x	.	.	x
Paradižnik	.	.	x	.	.	x	.	x	.	.	x	.	.	x	x	x	x	.	x
Radič	.	.	.	x	x
Bučke	x	.	.	.	x
Čebula	.	x	.	.	o	x

LEGENDA:

x - ugodno za mešano in sosednjo kulturo
o - neugodno za mešano in sosednjo kulturo

	Črna redkev	Blitva	Koruza	Por	Glavnata solata	Kolerabica	Kapusnice	Česen	Krompir	Korenje	Kapucinka	Kamilica	Kumare	Komarček	Jagode	Grah	Endivija	Koper	Nizki fižol
Nizki fižol	.	x	.	o	x	x	x	o	x	o	.	o	.	.	.
Koper	x	x	.	.	x	.	.	x	.	.	.
Endivija	.	.	.	x	.	.	x	x
Grah	.	.	.	o	x	x	x	o	o	x	.	.	.	x	.	.	.	x	.
Jagode	.	.	.	x	x	.	x	x
Komarček	x	x	.	.	x	x	.	.
Kumare	x	.	x	x	x	.	.	.	x	.
Kamilica
Kapucinka
Korenje	.	x	.	x	.	.	.	x	x	.	x	.
Krompir	x	x	o	o	.	.	.
Česen	o	.	.	x	.	.	x	.	x	o	.	.	.
Kapusnice	.	x	.	o	x	.	o	o	o	.	.	.	x	.	x	x	x	.	.
Kolerabica	.	.	.	x	x	.	.	.	x	x	.	.	.
Glavnata solata	.	.	x	x	.	x	x	x	x	x	x	.	x	.
Por	x	x	x	.	.	x	x	o	x	.	.
Koruza	x
Blitva	x	.	.	x
Črna redkev	x
Novozel. špinača
Sadno drevje	x	x	.	.	x
Peteršilj	o
Poprova meta	x	x
Solata berivka	x	x	.	.	.	x	.
Redkvica/redkev	.	x	.	.	x	x	x	.	.	x	x	.	o	.	x
Rdeča pesa	.	.	o	o	.	x	.	x	o	.	.	.	x	x	.
Rabarbara	x	.	x
Repa	.	x	.	.	x	x	.	x	.
Žajbelj	x
Črni koren	.	.	.	x	x	x
Zelena	.	.	o	x	o	x	x	.	o	.	.	.	x
Beluši	x	x	x	.
Špinača	x	x	.	x
Visoki fižol	.	.	.	o	x	x	x	o	.	.	x	.	x	o	.	o	x	.	.
Paradižnik	.	.	x	x	x	x	x	x	o	x	.	.	o	o	.	o	.	.	.
Radič	x	x	.	.	.	x
Bučke
Čebula	x	.	o	.	.	x	.	x	x	.	x	.	.	x	.

. - nevtralnno, upoštevati potrebno svetlobo in vlago

KOMBINACIJE RASTLIN ZA MEŠANE KULTURE - nadaljevanje

LEGENDA:

x - ugodno za mešano in sosednjo kulturo

- o - neugodno za mešano in sosednjo kulturo
- . - nevtralnno, upoštevati potrebno svetlobo in vlago